

בִּישָׂא דְסַמְאֵל, אוּ מִהַמְרַבְּבָה דְאַרְבַּע יְסוּדִין דְּעֵלְמָא. וְלִית בְּהוּן
 לָא הִינְצֵר טוֹב, וְלֹא הִינְצֵר הָרַע, אֲלֵא כִבְעִירִין דְּעֵלְמָא.
 וּבְגִין דָּא כְּמָה הִבְלִים אִית בְּבִנֵי נְשָׂא, כָּל חַד לְמִינֵיהּ. וְרָזָא
 דְּמִלְחָה, (בראשית א) תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינֵיהּ. וּבְגִין דָּא,
 בְּמִדָּה שְׂאֵדָם מוֹרְד בְּה מוֹרְדִין לוּ. וּבְכָל פְּרִצוּפָא אִית מְמָנָא
 עֲלֵיהּ.

תָּא חֲזִי, לְשִׁית יוֹמֵי בְּרֵאשִׁית, לְכָל חַד אִית לִיה פְּרִצוּפִיָּה,
 דְּהָהוּא דְרָגָא דְאַנְהִיג לִיה, וְלֹא תִשְׁכַּח יוֹם דְּלִית בֵּיה טוֹב.
 וְאַף עַל גַּב דְּבִיזְמָא תְּנִינָא לָא אִית בֵּיה טוֹב, בִּיזְמָא תְּלִיתָאָה
 תִּשְׁכַּח לִיה. וּבְגִין דָּא אֲתָמַר בֵּיה תְּרֵי זְמַנֵי טוֹב.
 וְכָל יוֹמָא אִית לִיה גְּדַר מְלַבֵּר, דְּלֹא יִיעוּל כָּל בַּר נֶשׁ לְהָהוּא
 טוֹב. כְּגוֹן חֲשָׁד דְּכִסִּי לְגַהוּרָא. דְּתִשְׁכַּח בִּיזְמָא קַדְמָאָה אֹר, וְתִשְׁכַּח
 בֵּיה חוֹשֶׁד. בְּכָל יוֹמָא תִּשְׁכַּח נְטִירָא. וְאִינוּן נְטִירִין אִינוּן,
 כְּגוֹן קוֹצִים לְכָרֶם. וְאִית נְטִירִין אַחֲרָנִין, כְּגוֹן נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים
 וְשָׂרְפִים, וְנְטִירִין הָהוּא טוֹב, דְּלֹא יִיעוּל תַּמָּן דְּלֹא אִיהוּ רָאוּי
 לְמִיעַל. וְאִי לָאו, כָּל חַיִּיבֵיָא הוּוּ עָאֲלִין בְּרִזִין דְּאוֹרֵיָתָא.

לשון הקודש

יש את פרצופו של אותה דרגה שמנהיגה
 אותה, ולא תמצא יום שאין בו טוב. ואף על
 גב שביום השני אין בו טוב, תמצאנו ביום
 השלישי. ומשום זה נאמר בו פעמים כי טוב.
 ולכל יום יש גדר מבחון שלא יפגם כל
 אדם לאותו טוב, כמו חשך שמכסה את
 האור. שתמצא ביום ראשון אור, ותמצא בו
 חשך. בכל יום תמצא שמירה, ואותם
 שומרים הם כמו קוצים לכרם. ויש שומרים
 אחרים, כמו נחשים ועקרבנים ושרפים,
 ושומרים אותו טוב שלא יפגם לשם מי
 שאינו ראוי להפגם. ואם לא – כל הרשעים

נשר, או אדם. ממרעבת הקדוש ברוך הוא
 ושכינתו, או ממרעבת מלאך שר הפנים,
 או ממרעבה רעה של סמאל, או ממרעבת
 ארבעה יסודות של העולם. ואין בהם לא
 היצר הטוב, ולא היצר הרע, אלא כבהמות
 העולם.
 ומשום זה כמה הכלים יש בבני אדם, כל
 אחד למינו. וסוד הדבר – (בראשית א) תוצא
 הארץ נפש חיה למינה. ומשום זה, במדה
 שאדם מורד – בה מורדים לו. ולכל פרצוף
 יש ממנה עליו.
 בא ראה, לששת ימי בראשית, לכל אחד

וּבְגִין דָּא מָאן דְּאִיהוּ חַיִּיבָא, וַיַּעֲוֹל לְמַנְדַּע רְזִין דְּאֹרִייתָא, כַּמָּה
מִלְּאָכִי חֲבֵלָה דְּאִתְקְרִיאוּ חוֹשֵׁד וְאַפְלָה, נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים
חַיּוֹת בְּרָא אִתְקְרִיאוּ, וּמִבְּלָבָלִין מַחֲשַׁבְתִּיה, דְּלֹא יַעֲוֹל לְאַתָּר
דְּלֹא דִילִיה.

אַבְל מָאן דְּאִיהוּ טוֹב, כָּל אֲלִין נְטִירִין אֵינּוּן לְמַמְרִיה, וְקַטְיָגוֹר
נַעֲשָׂה סַיְגוֹר, וַיַּעֲלוֹן (לִיה) לְטוֹב הַנְּנוּז, וַיִּמְרוּן לִיה מְרָנָא,
הָא בַר נָשׁ טוֹב וְצַדִּיק יֵרָא שְׁמַיִם, בְּעֵי לְאַעְלָא קַדְמוֹד, אָמַר לָנוּ,
(תהלים קיח) פְּתַחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָק אֲנֹכָא בְּכֶם אוֹדָה יְהוָה. הַהוּא טוֹב הַנְּנוּז
יִימָא לֹוּן, פְּתַחוּ לִיה בְּהַאי תַרְעָא דְּאִתְקְרִי אַחְבָּה, אוּ בְּהַאי תַרְעָא
דְּאִיהִי תְשׁוּבָה. כָּל צַדִּיק יַעֲוֹל כְּפּוּם דְּרָנָא דִילִיה, וְרָזָא דְּמַלְּה
(ישעיה כו) פְּתַחוּ שַׁעְרִים וַיִּבֹא גוֹי צַדִּיק וְגו'.

כַּעַן צְרִידָא לְאַהֲדָרָא עַל פְּתַח הַתְּשׁוּבָה. וְכִי מִכַּמְּה מִינִין אִיהוּ
תְשׁוּבָה דְּעַבְדִּין בְּנֵי נְשָׂא, כְּלַחוּ טְבִין, אַבְל לָאו כָּל אַפְיָא
שׁוּיִן. אִית בַּר נָשׁ דְּאִיהוּ רְשָׁע גְּמוֹר כָּל יָמָיו, וְאִיהוּ עוֹבֵר עַל כַּמְּה
פְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשָׂה, וּמִתְחַרֵּט וּמוֹדָה עַלִּיהוּ, וְלִבָּתֵּר בֵּין לָא עֲבֵד
לָא טַב וְלָא בִישׁ. לְדָא וְדָא יִמְחול לִיה קַדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, אַבְל

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

כֶּם אוֹדָה יְהוָה. אוֹתוּ טוֹב הַנְּנוּז יֹאמַר לְהֶם:
פְּתַחוּ לוֹ בְּשַׁעַר זֶה שְׁנַקְרָא אַחְבָּה, אוּ בְּשַׁעַר
זֶה שְׁנַקְרָא תְשׁוּבָה. כָּל צַדִּיק יִכְנַס כְּפִי
דְּרָגְתוֹ, וְסוּד הַדְּבָר - (ישעיה כו) פְּתַחוּ שַׁעְרִים
וַיִּבֹא גוֹי צַדִּיק וְגו'.

כַּעַת צְרִידָא לְחֹזֵר עַל פְּתַח הַתְּשׁוּבָה. וְכִי
מִכַּמְּה מִינִים הִיא הַתְּשׁוּבָה שְׁעוֹשִׂים בְּנֵי
אָדָם? כְּלָם טוֹבִים, אַבְל לָאו כָּל הַפְּנִים שׁוּיִם.
יֵשׁ אָדָם שְׁהוּא רְשָׁע גְּמוֹר כָּל יָמָיו, וְהוּא
עוֹבֵר עַל כַּמְּה מִצְוֹת לָא תַעֲשָׂה, וּמִתְחַרֵּט
וּמוֹדָה עַלִּיהֶם, וְאַחַר כֵּךְ לָא עוֹשָׂה לָא טוֹב

הָיוּ נִכְנְסִים בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה.

וּמִשׁוּם זֶה, מִי שְׁהוּא רְשָׁע וַיִּכְנַס לְדַעַת
סוּדוֹת הַתּוֹרָה, כַּמָּה מִלְּאָכִי חֲבֵלָה שְׁנַקְרָאִים
חוֹשֵׁד וְאַפְלָה, נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים, חַיּוֹת בַּר
נְקָרָאִים, וּמִבְּלָבָלִים מַחֲשַׁבְתוֹ שְׁלֹא יִכְנַס
לְמָקוֹם שְׁאִינוּ שְׁלוֹ.

אַבְל מִי שְׁהוּא טוֹב, כָּל הַשּׁוֹמְרִים הֶם
לְמַרְתוֹ, וְקַטְיָגוֹר נַעֲשָׂה סַיְגוֹר, וַיִּכְנִיסוּ (אוֹתוֹ)
לְטוֹב הַנְּנוּז, וַיֹּאמְרוּ לוֹ: מוֹרְנוּ, אִישׁ זֶה הוּא
טוֹב וְצַדִּיק, יֵרָא שְׁמַיִם, רוּצָה לְהַכְנִס לְפָנֶיהָ,
אָמַר לָנוּ (תהלים קיח) פְּתַחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָק אֲנֹכָא

לֹא דִיזְכָּה לְתִשׁוּבָה עֲלָאָה. אֵית בַּר נָשׁ לְבַתָּר דִּי יִתּוּב מִחֻטְאֵיו, וּמִתְכַּפֵּר לֵיהּ, אִיהוּ אֲזִיל בְּדֶרֶךְ מַצְוָה, וּמִתְעַסֵּק בְּכָל כְּחוֹ בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דָּא זְכִי לְתִשׁוּבָה תַתְּאָה, דְאֵתְקָרִי ה'. וְדָא אִיהוּ תִשׁוּבָה תַתְּאָה.

וְאֵית בַּר נָשׁ לְבַתָּר דְּמִתְחַרֵּט מִחֻבּוּי, וַיַּעֲבִיד תִּשׁוּבָה, וַיִּתְעַסֵּק בְּאֲזִרְיֵתָא בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָם. דָּא זְכִי לְאֵת ו', וְאִיהוּ בֶן י"ה, וְעַל שְׁמִיָּה אֵתְקָרִי בִינְהּ, וְדָא גָרִים דְתִשׁוּב ו' לְגַבֵּי ה'. וּמְלֵת תִּשׁוּבָה כֶּךָ הִיא, תִּשׁוּב ו' לָהּ.

וְלְעוֹלָם לֹא שְׂרִיָּא ה' בְּבַר נָשׁ, וְלֹא ו', (דף קכ"ג ע"ב) בְּלֹא דַחִילוֹ וּבְלֹא רְחִימוֹ, דְאֵינּוּן י"ה, יִרְאָה וְאֶהְבֵּה קָרִינָן לֵיהּ וְדָאֵי. וּמִתְמַן אֵתְיֵהִיבוּ הַתּוֹרָה וְהַמַּצְוָה דְאֵינּוּן בֶּן וּבַת. וּבְגִין דִּישְׂרָאֵל מְקַיְיֵמִין הַתּוֹרָה וְהַמַּצְוָה, אֵתְקָרִיאוּ בְּנִים לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֲדָא הוּא דְכָתִיב, (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לִי אֱלֹהֵיכֶם.

הַנְּסִתְרוֹת: יִרְאָה וְאֶהְבֵּה, דְאֵינּוּן בְּמוֹחָא וְלִבָּא. בְּחֻלְלָא דְנוֹפָא. וּבְרִישָׁא. וְהַנְּגֻלוֹת: הַתּוֹרָה וְהַמַּצְוָה, דְאֵינּוּן בְּנוֹפָא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְעַל שְׁמוֹ נִקְרָאת בִּינְהּ, וְזֶה גוֹרֵם שְׁתִּישׁוּב ו' לָהּ. וּמְלֵת תִּשׁוּבָה כֶּךָ הִיא, תִּשׁוּב ו' לָהּ. וְלְעוֹלָם לֹא שׁוֹרָה ה' בְּאִישׁ, וְלֹא ו', לֹא יִרְאָה וְלֹא אֶהְבֵּה, שְׁהֵם י"ה, יִרְאָה וְאֶהְבֵּה נִקְרָאִים בְּדָאֵי. וּמִשָּׁם נִתְּנָה הַתּוֹרָה וְהַמַּצְוָה, שְׁהֵם בֶּן וּבַת. וּמִשׁוּם שִׁישְׂרָאֵל מְקַיְיֵמִים הַתּוֹרָה וְהַמַּצְוָה, נִקְרָאוּ בְּנִים לְקוּדֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה שְׁכָתוּב (דברים יב) בְּנִים אַתֶּם לָהּ אֱלֹהֵיכֶם.

הַנְּסִתְרוֹת (דברים כט) - יִרְאָה וְאֶהְבֵּה, שְׁהֵם בְּמִתָּ וּבְלֵב, בְּחֻלְל הַגּוֹף וּבְרָאשׁ. וְהַנְּגֻלָּת -

וְלֹא רַע - לְזֶה בְּדָאֵי יִמְחַל הַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲבָל לֹא יִזְכָּה לְתִשׁוּבָה עֲלִיוֹנָה. יֵשׁ אָדָם שְׁלֵאִתָּר שִׁישׁוּב מִחֻטְאֵיו וּמִתְכַּפֵּר לוֹ, הוּא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ מַצְוָה וּמִתְעַסֵּק בְּכָל כְּחוֹ בִּירְאָה וְאֶהְבֵּת הַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא - זֶה זוֹכֵה לְתִשׁוּבָה תַחַתּוֹנָה שְׁנִקְרָאת ה', וְזוּ הִיא תִשׁוּבָה תַחַתּוֹנָה.

וַיֵּשׁ אָדָם שְׁלֵאִתָּר שֶׁהִתְחַרֵּט עַל חֻטְאֵיו וַעֲשָׂה תִשׁוּבָה, וַיִּתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה בִּירְאָה וְאֶהְבֵּת הַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָם - זֶה זוֹכֵה לְאוֹת ו', וְהוּא בֶּן י"ה,

וּבְרִישָׁא לְבַר. וְרָזָא דְמַלְכָּה הֲכִי הוּא וְדָאִי, דְּאִי בַר נָשׁ דְּחִיל
לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אִזְ רַחִים לִיה, דְּאִי לֹא יָדַע בַּר נָשׁ אַחֲרָא, בְּגִין
דְּאִיהוּ מַלְכָּה דְּלֹא אֲתַגְלִיא אֶלָּא בִּינוּ לְבִין קוּנוּ.

אַבְל בַּר נָשׁ דְּמַתְעַסֵּק בְּאוּרֵייתָא, וְאִזְלִיל בְּפַקוּדִין דְּעֵשָׂה, דְּאִי
אֲתַגְלִיא לְכָל בַּר נָשׁ, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֶבֶד לִיה
פּוּמָא בְּאֲתַגְלִיא, לְאֲתַעֲסֵקָא בְּאוּרֵייתָא, וְעֵינִין לְאֲסַתְפְּלָא בְּהַ,
וְאוּדְגִין לְמַשְׁמַע בְּהַ. וְעֶבֶד קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּבַר נָשׁ, יָדִין וְרַגְלִין
וְנוֹפָא, לְמַעַבְד בְּהוֹן פַּקוּדִין דְּעֵשָׂה.

אִם כִּן הוֹטְמָא לְמַאי נִפְקָא מִנִּיהַ. (בראשית ב) וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נְשָׁמַת
חַיִּים, דְּאִי אִיהִי דִּיוֹקְנָא דְּעַל בַּר נָשׁ, דְּאֲתַמַּר בִּיהַ (בראשית כח)
וַיַּחְלֹם וַהֲנִה סְלָם. סְלָם וְדָאִי אִיהִי נְשָׁמַת חַיִּים, בְּרַסְיָא לְשָׁם
יְהוֹ"ה דְּאִיהוּ הִירָאָה וְהַאֲהָבָה הַתּוֹרָה וְהַמְצוּה וְכַה שְׂרִיא, וְהַאי
בְּרַסְיָא, מְנַה גְּזוּרוֹת כָּל נְשָׁמַתֵּין דִּישְׂרָאֵל, וְאִיהִי דִּיוֹקְנָא עַל רִישָׁא
דְּבַר נָשׁ.

וְהִנֵּה מְלַאכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים וַיּוֹרְדִים בּוֹ. אֲלִין הַבָּלִים דְּסַלְקִין
וְנִפְקִין בְּנוֹפָא, בְּהַאי סְלָם. אִיהוּ חַד, שְׁבִיעָאָה דְּכֻלָּא.
וְאִיהוּ מַעַב אַרְצָה, תְּרִין. וְרַאשׁוּ מְגִיעַ הַשְּׁמִימָה, תְּלַת. וְהִנֵּה

לְשׁוֹן הַקּוּדְשׁ

וְגוֹף לַעֲשׂוֹת בְּהַ מְצוּוֹת עֵשָׂה.
אִם כִּד, חֲסֵם לְמַה צְרִיד? (בראשית ב) וַיִּפַּח
בְּאַפָּיו נְשָׁמַת חַיִּים, זוּהִי דְמוּת שְׁעַל הָאָדָם,
שְׁנַאֲמַר בְּהַ (שם כח) וַיַּחְלֹם וַהֲנִה סְלָם. סְלָם
וְדָאִי הִיא נְשָׁמַת חַיִּים, כִּפְסָא לְשָׁם יְהוֹ"ה,
שְׁהוּא הִירָאָה וְהַאֲהָבָה, הַתּוֹרָה וְהַמְצוּה, וְכּוּ
שׁוּרָה. וְכִפְסָא זֶה, מְמַנּוּ גְּזוּרוֹת כָּל נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, וְהִיא דְמוּת עַל רֹאשׁ הָאָדָם.

וְהִנֵּה מְלַאכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים וַיּוֹרְדִים בּוֹ – אֲלוּ
הַבָּלִים שְׁעוֹלִים וַיּוֹצֵאִים בְּגוֹף בְּסָלָם זֶה. הוּא

הַתּוֹרָה וְהַמְצוּה, שְׁהֵם בְּגוֹף וּבְרַאשׁ מַבְחוּין.
וְסוּד הַדְּבַר כִּד הוּא וְדָאִי, שְׁאִם הָאָדָם פּוֹחַד
מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אִזְ אֹהֵב אוֹתוֹ – אֵת זֶה
לֹא יוֹדַע אָדָם אַחַר, מְשׁוּם שְׁזַהוּ דְּבַר שְׁלֵא
הַתְּגַלָּה אֶלָּא בִּינוּ לְבִין קוּנוּ.

אַבְל אָדָם שְׁמַתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה וּמַתְעַסֵּק
בְּמְצוּוֹת עֵשָׂה – זֶה גְלוּי לְכָל אָדָם, כִּי הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא עֵשָׂה לוֹ פְּהַ בְּגִלוּי לְהַתְעַסֵּק
בַּתּוֹרָה, וְעֵינִים לְהַסְתַּבֵּל בְּהַ, וְאִזְנִים לְשִׁמְעַ
אוֹתָהּ, וְעֵשָׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יָדִים וְרַגְלִים

מִלֵּאכֵי אֱלֹהִים עוֹלָיִם, תִּרְיִי. וְיִזְרְדִים תִּרְיִי. אֵינּוֹן לְקַבֵּל אַרְבַּע רוּחוֹת
וְהַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. וְרִזָּא, דְּמַלְכָּה (קהלת א) הַבֵּל הַבָּלִים אָמַר קַהֲלַת הַבֵּל
הַבָּלִים הַבֵּל הַבֵּל. אֵינּוֹן שְׁבַעָה, לְקַבֵּל פּוֹרְסִיָּא, דְּאִיְהוּ הַסְּלָם,
וְהַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַרְבַּע יְסוּדֵין דְּעֵלְמָא, וְאֵינּוֹן שְׁבַעָה. לְקַבֵּל
שְׁבַעָה יוֹמֵי בְּרֵאשִׁית. אֵית פֶּל בְּרִיין דְּשָׁמַיָא, וְיִמָּא, וְאַרְעָא. כְּגוֹן
חַיּוֹת עוֹפוֹת בְּהֵמוֹת דְּגָמִים, וְכַמְּה תוֹלְדֵין דְּתַלְיֵין מֵינְיָה.

וּבְגִין דְּכֻלָּא אַתְּבְּרִי בְּהַאי עוֹלְמָא, דְּעַל כָּל יִשְׂרָאֵל דְּאִיְהִי צְדִיק,
אַתְּמַר כְּהוֹן (בראשית ט) וּמוֹרָאכֶם וְחַתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת
הָאָרֶץ וְעַל כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם וְגו' וְדָא מְמַלֵּל עַל בְּנֵי נְשָׂא, דְּאֵינּוֹן
מְתִילֵין לְחִיּוֹן בְּרָא, וְלִבְעִירָן, וְלְעוֹפִין, וְלִגְוִינֵי יִמָּא. דְּאֵית בְּר נֶשׁ
דְּמִזְלִיָּה שׁוֹר, וּמִזְלִיָּה אַרְיָה, וּמִזְלִיָּה נֶשֶׁר, וּמִזְלִיָּה אָדָם.

וְכָל אֵלִין, לָמָּה מִתְּפַחְדִין מֵהַאי דִּיּוֹקְנָא דְּאֵינּוֹן מִתְּמָן אַתְּבְּרִיאֵן.
אַלָּא מִשּׁוּם דְּשֵׁם יְהוָה שְׂרִיָּא עָלֵיהּ. רִזָּא דְּמַלְכָּה, (דברים כח)
וְרָאוּ כָל עַמֵּי הָאָרֶץ וְגו'. וְכָל מָאן דְּפָגִים עוֹבְדוּי, אַתְּפָגִים דִּיּוֹקְנֵיָה.
וְשֵׁם יִי לֹא שְׂרִיָּא בְּאַתְר פָּגִים, וּבְהַהוּא פָּגִימוּ שְׂרִיָּא חֲשָׁד, בְּגִין

לשון הקודש

יִשְׂרָאֵל, שְׁהוּא צְדִיק, נֶאֱמַר בָּהֶם (בראשית ט)
וּמוֹרָאכֶם וְחַתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל
כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם וְגו'. וְזֶה מְדַבֵּר עַל בְּנֵי אָדָם
שְׁמִשׁוּלִים לְחַיּוֹת הַשָּׂדֶה, לְבְּהֵמוֹת וְלְעוֹפוֹת
וְלִדְגֵי הַיָּם. שְׁיִשׁ אָדָם שְׁמִזְלוּ שׁוֹר, וּמִזְלוּ
אַרְיָה, וּמִזְלוּ נֶשֶׁר, וּמִזְלוּ אָדָם.

וְכָל אֵלֶּה לָמָּה מִתְּפַחְדִים מִדְּמוֹת זו שְׁהֵם
נִבְרָאוּ מִשָּׁם? אֵלָּא מִשּׁוּם שְׁשֵׁם ה' שׁוֹרָה
עָלָיו. סוּד הַדְּבָר - (דברים כח) וְרָאוּ כָל עַמֵּי
הָאָרֶץ וְגו'. וְכָל מִי שְׁפּוֹגֵם מַעֲשִׂיו, נִפְגְּמַת
דְּמוֹתוֹ, וְשֵׁם ה' לֹא שׁוֹרָה בְּמָקוֹם פָּגוּם.
וּבְאוֹתוֹ פָּגַם שׁוֹרָה חֲשָׁד, בְּגִלְל פָּגִימַת

אַחַד, שְׁבִיעֵי שָׁל הַכֵּל. וְהוּא מְצַב אַרְצָה -
שָׁנִים. וְרָאשוּ מִנֵּיעַ הַשָּׁמַיְמָה - שְׁלֹשָׁה. וְהִנֵּה
מִלֵּאכֵי אֱלֹהִים עוֹלָיִם - שָׁנִים. וְיִרְדִים -
שָׁנִים. אֵלֶּה כְּנֶגֶד אַרְבַּע רוּחוֹת וְהַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ. וְסוּד הַדְּבָר - (קהלת א) הַבֵּל הַבָּלִים
אָמַר קַהֲלַת הַבֵּל הַבָּלִים הַבֵּל הַבֵּל. הֵם
שְׁבַעָה כְּנֶגֶד הַכֶּסֶף, שְׁהוּא הַסְּלָם, וְהַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ, וְאַרְבַּעָה יְסוּדוֹת הָעוֹלָם, וְהֵם שְׁבַעָה
כְּנֶגֶד שְׁבַעַת יְמֵי בְּרֵאשִׁית. יֵשׁ כָּל בְּרִיּוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהַיָּם וְהָאָרֶץ, כְּמוֹ חַיּוֹת, עוֹפוֹת,
בְּהֵמוֹת וְדָגִים, וְכַמְּה תוֹלְדוֹת שְׁתַּלּוּיוֹת מִמֶּנּוּ.
וּמִשּׁוּם שְׁהַבֵּל נִבְרָא בְּצֵלֶם הוּא שְׁעַל כָּל

פְּגִימוֹ דְּסִיְהָרָא דְּשַׁרְיָא בֵּיהּ חֲשׂוּכָא. וְהָאִי בֵּר נָשׁ כְּמַה דְּאִיהוּ
פְּגִים דִּיּוֹקְנִיָּה, כְּדָ אַתְּפִגִּים אִיהוּ לְתַתָּא, אוֹ אַתְּעֵבִיד אֱלִים, אוֹ
חֲרֵשׁ, אוֹ סוּמָא, אוֹ חֲגַר. בְּגִין דִּיהָא רְשִׁים לְעֵילָא וְתַתָּא.

וְהַהוּא חֲשָׁד שַׁרְיָא בְּפִגְמוֹ דִּילִיה, וּמִיד אֲשַׁתְּמוּדְעָאן בֵּיהּ דְּרַגִּין
קַדִּישִׁין, דְּאִינוּן חִילוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָ הוּא, וּמִתְרַחֲקִין
מִנִּיה, דְּכִבֵּר יַדְעִין דְּבַהֲהוּא פְּגִימוֹ לָא שַׁרְיָא מְלָפָא. וּבְגִין דָּא
חִילוּי דְּמְלָפָא מִתְרַחֲקִין מִנִּיה, דְּחִיילִין דְּמְלָפָא לָא שַׁרְיִין, וְלָא
מִתְקַרְבִּין, אֲלָא בְּאַתֵּר דְּמְלָפָא שַׁרְיָא, דְּכִד אִינוּן מִתְנַהֲגִין
אֲבַתְרִיה, כְּאַבְרִין בְּתַר גּוּפָא.

וּבַהֲהוּא אַתֵּר דְּשַׁרְיָא הַהוּא חֲשָׁד, כְּמַה מְלָאכִי תַבְּלָה, דְּאַתְקֵרִיא
נְחֻשִׁים וְעַקְרָבִים, מִתְקַרְבִּין לִיה, וַיַּחֲבִין לִיה כְּמַה
נְשִׁיכִין, וְאַלִּין אִינוּן יְסוּרִין. וְאִי אִית לִיה מְמוּנָא דְּעוּבְדִין טָבִין
דְּעֵבִיד, אַתְּמַעְטוּן מִנִּיה. וְאִיד אַתְּמַעְטוּן מִנִּיה, אֲלָא כָּל זְכוּת
דְּנַחֲתִית לִיה מְלַעֲיָלָא, יַחֲיֵב לִיה לְאַלִּין מְלָאכִי תַבְּלָה, וּבְטָלִין מִנִּיה
יְסוּרִין. וְאִי לִית לִיה זְכוּ, וְלָא חוּבָא לְעֵילָא, אֲלָא כְּלָא לְתַתָּא,
בְּכָל זְכוּ דְּעֵבִיד נַחֲתִית לִיה מְמוּנִין, וְאוּמִין דְּעַלְמָא מִתְקַרְבִּין לִיה,

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

כְּאַיְבָרִים אַחַר הַגּוּף.

וּבְאַזְתּוֹ מְקוּם שְׁשׂוּרָה אוֹתוֹ חֲשָׁד, כְּמַה
מְלָאכִי תַבְּלָה, שְׁנַקְרָאִים נְחֻשִׁים וְעַקְרָבִים,
מִתְקַרְבִּים אֵלָיו, וְנוֹתְנִים לוֹ כְּמַה נְשִׁיכוֹת,
וְאַלָּה אוֹתָם יְסוּרִים. וְאִם יֵשׁ לוֹ מְמוּן שֶׁל
מַעֲשִׂים טוֹבִים שְׁעֵשָׂה – יִתְמַעְטוּ מִמֶּנּוּ. וְאִיד
יִתְמַעְטוּ מִמֶּנּוּ? אֲלָא כָּל זְכוּת שְׁיֻרְדַת לוֹ
מְלַמְעָלָה, נוֹתְנִים אוֹתָהּ לְאוֹתָם מְלָאכִי
תַבְּלָה, וּמְבַטְלִים מִמֶּנּוּ יְסוּרִים. וְאִם אֵין לוֹ
זְכוּת וְלָא חוּבָה לְמַעְלָה, אֲלָא הַכֵּל לְמַטָּה –
בְּכָל זְכוּת שְׁעוּשָׂה, יוֹרֵד לוֹ מְמוּנוֹת, וְאַמּוֹת

הַלְבָּנָה שֶׁחֲשָׁד שׂוּרָה בָּהּ. וְאָדָם זֶה, כְּמוֹ
שֶׁהוּא פְּגִים דְּמוֹתוֹ – כְּדָ נִפְגֵּם הוּא לְמַטָּה, אוֹ
שְׁנַעֲשָׂה אֱלִים, אוֹ חֲרֵשׁ, אוֹ סוּמָא, אוֹ חֲגַר,
בְּשִׁבִיל שִׂידְהִיה רְשׁוּם לְמַעְלָה וְלְמַטָּה.

וְאוֹתוֹ חֲשָׁד שׂוּרָה בְּפָגֵם שְׁלוֹ, וּמִיד יוֹדְעִים
כּוּ דְּרַגּוֹת הַקּוּדוּשׁוֹת, שֶׁהֵם כַּחוֹת הַקּוּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וּמִתְרַחֲקִים מִמֶּנּוּ, שֶׁכְּבָר יוֹדְעִים
שֶׁבְּאַזְתּוֹ פְּגִים לֹא שׂוּרָה תְּמַלֵּךְ. וּמִשׁוּם זֶה
חַיּוֹת תְּמַלֵּךְ מִתְרַחֲקוֹת מִמֶּנּוּ, שְׁחִילוֹת תְּמַלֵּךְ
לֹא שׂוּרִים וְלֹא מִתְקַרְבִּים, אֲלָא בְּמְקוּם
שֶׁתְּמַלֵּךְ שׂוּרָה. שְׁכָךְ הֵם מִתְנַהֲגִים אַחֲרָיו,

לְקַבֵּל מִלְאֲכֵי חֲבֻלָה, וַיְהִיב לֹזֵן מִמוֹנָא, וְאַשְׁתַּזִּיב מִנִּיחוּ.

וּבְגִין דָּא הוּוּ יִשְׂרָאֵל מְקַרְבִּין לְעֻזְאֵל, לְגַבֵּי הַחַוּא חֲשָׁד. וְשִׁבְעִים
פְּרִים, לְקַבֵּל שִׁבְעִים אוֹמִין, לְקַיִמָא קְרָא, (משלי כה) אִם רָעַב
שׁוֹנֵאֵךְ הֶאֱכִילְהוּ לָחֵם וְאִם צָמָא הִשְׁקָהוּ מַיִם. וּמִיד דְּהִדְרִין
בְּתִיבְתָא, אֲתַעְבֵּר הַחַוּא חֲשָׁד מִתְּהוּא פְּגִימוּ, וַיִּשְׁתַּלֵּם. וְרָזָא
דְּמַלְחָה, (שמואל ב יב) גַּם יֵי הַעֲבִיר חֲטָאתְךָ לֹא תָמוּת. וּמִיד אֲתַתְּהִדְר
בִּיה שְׁמָא דִּי, וְאַתְרָעִי (נִיא וַיִּתְרַפֵּי) בִּיה, מֵאֲנֹן נְשִׁיכִין דִּי־סוֹרִין,
הָדָא הוּוּ דְכַתִּיב, (ישעיה ו) וְשָׁב וּרְפָא לוֹ. וּמִנִּין דְּאֲתַתְּהִדְר קְדָשָׁא
בְּרִידָה הוּוּ מִיד דְּהִדְר בְּתִיבְתָא וְאַשְׁתַּלֵּם הַחַוּא פְּגִימוּ. הָדָא הוּוּ
דְכַתִּיב, (מלאכי ג) שׁוּבוּ אֵלַי וְאֲשׁוּבָה אֲלֵיכֶם.

וְדָא אִיהוּ בְּתִשׁוּבָה גְמוּרָה, דְּנִרִים לְאֲהִדְרָא בִּינָה דְאִיהוּ יְהוֹ,
לְגַבֵּי ה' דְאִיהִי מַלְכוּת. דְּאֲזֵלָא מְנַדְרָא מִן (דף קכ"ד ע"א) קְנָהָא,
דְאִיהִי הַחַוּא דִּי־קְנָא, דְּמִתְקַטְרִין בָּהּ פֶּל פְּקוּדִין. וְבָהּ מִתְקַטְרִין
עֶשֶׂר סְפִירָן. כַּד בַּר נֶשׁ עֶבֶד פְּקוּדָא הָדָא וְלֹא יִתִּיר, וְעֶבֶד לָהּ
בְּדַחִילוּ וְרַחִימוּ דְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּוּ. בְּגִינָה שְׁרִיין עָלֶיהָ עֶשֶׂר
סְפִירָן. וְכֹל מָאן דְּקִיִּים פְּקוּדָא חַד כְּדָקָא יֵאוּת, כְּאֵלוּ מְקִיִּים רַמ"ח

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

לוֹ. וּמִנִּין שְׁחֹזֵר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּוּ מִיד
כְּשִׁחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וְנִשְׁלָם אוֹתוֹ הַפְּנִים? זְהוּ
שְׁכַתוּב (מלאכי א) שׁוּבוּ אֵלַי וְאֲשׁוּבָה אֲלֵיכֶם.
וְזוֹהִי תִשׁוּבָה גְמוּרָה שְׁנוּרְמַת לְחִזְרוּר בִּינָה,
שְׁהִיא יְהוֹ, לְגַבֵּי ה' שְׁהִיא מַלְכוּת. שְׁהוֹלְכַת
וְנוֹדְדַת מְקַנְהָ, שְׁהִיא אוֹתָהּ דְמוּת שְׁנִקְשָׁרוּת
בָּהּ כֹּל הַמְצָאוֹת, וְבָהּ נִקְשָׁרוּת עֶשֶׂר סְפִירוֹת.
כְּשִׁאֲדָם עוֹשָׂה מְצוּה אַחַת וְלֹא יוֹתֵר, וְעוֹשָׂה
אוֹתָהּ בִּירָאָה וְאַהֲבַת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּוּ,
בְּגִלְגָּלָה שׁוֹרוֹת עָלָיו עֶשֶׂר סְפִירוֹת. וְכֹל מִי
שְׁקִים מְצוּה אַחַת כְּרָאוּי, כְּאֵלוּ מְקִיִּים רַמ"ח

הָעוֹלָם מִתְקַרְבִּים אֵלָיו כְּנִגְדַּת מִלְאֲכֵי חֲבֻלָה,
וְנִתְּנָה לָחֵם מִמוֹן וְנִצֵּל מֵהֶם.

וּמִשׁוּם זֶה הָיוּ יִשְׂרָאֵל מְקַרְיָבִים לְעֻזְאֵל
אֲצֵל אוֹתוֹ הַחֲשָׁד. וְשִׁבְעִים פְּרִים כְּנִגְדַּת
שִׁבְעִים אֲמוֹת, לְקִים הַפְּסוּק (משלי כה) אִם רָעַב
שׁוֹנֵאֵךְ הֶאֱכִילְהוּ לָחֵם וְאִם צָמָא הִשְׁקָהוּ מַיִם.
וּמִיד שְׁחֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, עוֹבֵר אוֹתוֹ הַחֲשָׁד
מֵאוֹתוֹ פְּנִים וְנִשְׁלָם. וְסוּד הַדְּבַר - (שמואל-ב יב)
גַּם ה' הַעֲבִיר חֲטָאתְךָ לֹא תָמוּת. וּמִיד חֹזֵר
כּוּ שֵׁם ה' וּמִתְרַצָּה (וּמִתְרַפָּא) כּוּ מֵאוֹתָן נְשִׁיכוֹת
שֶׁל הַיְסוּרִים, זְהוּ שְׁכַתוּב (ישעיה ו) וְשָׁב וּרְפָא

פְּקוּדֵינִי דַעֲשֵׂה, דְּלִית פְּקוּדָא דְלֵאוּ אִיהוּ כְּלִילָא מִפְּלָהוּ רַמ"ח. (ע"כ רעיא מהימנא).

אִישׁ אִישׁ כִּי תִשְׁטַח אֲשֶׁתּוֹ וְגו'. (במדבר ה) מָאִי הָאִי
 לְגַבֵּי הָאִי. אֵלָא כְּמַה דְּכַתְיב, (במדבר ה) לְמַעַל
 מֵעַל בֵּינֵי. רַבֵּי אֶלְעָזָר אָמַר, אִישׁ אִישׁ, מָאִי אִישׁ
 אִישׁ, דְּהָא בְּחַד סֵינִי, אֵלָא הָא אֲוִקְמוּהָ, אֲבָל אִישׁ
 אִישׁ, מִשְׁמַע אִישׁ דְּאִיהוּ אִישׁ, וְקַיִים קָרָא דְּכַתְיב,
 (משלי ה) שְׁתֵּה מִיָּם מְבוֹרָךְ וְגו'. פְּדִין הוּא אִישׁ
 בְּעָלְמָא, אִישׁ לְגַבֵּי אֲתִתִּיה. וּמַעְלָה בּוּ מַעַל, הָא
 בְּחַד סֵינִי, אֲמַאי תְּרִי. אֵלָא חַד לְעִילָא וְחַד לְתַתָּא.
 חַד לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וְחַד לְבַעְלָה. בְּגִין כַּךְ וְהִבִּיא
 הָאִישׁ אֶת אֲשֶׁתּוֹ.

אֲמַאי אֵל הַכְּהֵן. רָזָא דְּמַלְכָּה, בְּגִין דְּכַתְּנָא שׁוֹשְׁבֵינָא
 אִיהוּ דְּמַטְרוֹנִיתָא. הָכָא אִית לְאַסְתַּבְּלָא, הָא
 כְּתִיב (ויקרא א) וְשַׁחַט אֶת בֶּן הַבְּקָר, וְשַׁחַט אֶת־רֹא, וְלֵאוּ

לשון הקודש

אז הוא איש פעולם, איש לגבי אשתו.
 ומעלה בו מעל, הרי באחד מספיק, למה
 שנים? אלא אחד למעלה ואחד למטה, אחד
 לכנסת ישראל לאחד לבעלה. בגלל זה,
 והביא האיש את אשתו.

למה אל הכהן? סוד הדבר – משום שהכהן
 הוא שושבין המלכה. כאן יש להסתכל, הרי
 כתוב (ויקרא א) ושחט את בן הבקר, ושחט

מצוות עשה, שאין מצוה שאינה כלולה מכל
 הרמ"ח. (עד כאן רעיא מהימנא).

איש איש כי תשטח אשתו וגו'. מה זה לגבי
 זה. אלא כמו שכתוב, למעל מעל בה. רבי
 אלעזר אמר, איש איש, מה זה איש איש,
 שהרי באחד מספיק? אלא הרי פרשוה, אבל
 איש איש, משמע איש שהוא איש, וקיים
 פסוק שכתוב (משלי ה) שתה מים מבורך וגו',

בְּהֵנָּא, דְּבַהֲנָא אָסוּר לִיָּה בְּדִינָא, בְּגִין דְּלֹא יַפְגִּים
הָהוּא אַתְר דְּאַחִיד בֵּיה, וְאֵת אַמְרַת, וְהִבִּיא הָאִישׁ
אֶת אִשְׁתּוֹ אֶל הַפְּהִין, לְמִידֵן דִּינְהָא. אֶלָּא וְדָאִי פַּהֲנָא
לְדָא חַזִּי, בְּגִין דְּאִיהוּ שׁוֹשְׁבֵינָא לְמִטְרוֹנִיתָא, וְכָל נְשִׂי
עָלְמָא מִתְפָּרְכִין (נ"א אַתְאַמְרַת) בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וְעַל דָּא
אַתְתָּא דְלִתְתָּא מִתְפָּרְכָּא בְּשַׁבַּע בְּרָכוֹת, דְּאַחִידַת בְּה
בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וְכַהֲנָא קָאִים לְאַתְקִנָּא מְלִי
דְּמִטְרוֹנִיתָא, וְלַעֲיִינָא בְּכָל מַה דְּאַצְטְרִיד, בְּגִין כְּדִ
פַּהֲנָא לְדָא, וְלֹא אֶתְרָא.

וְאִי תִימָא דְּאִיהוּ עָבִיד דִּינָא, לָאוּ הָכִי, אֶלָּא
לְאַסְגָּאָה שְׁלָמָא בְּעָלְמָא קָא אִשְׁתַּדַּל בְּהָאִי,
וְלְאַסְגָּאָה חֶסֶד. דָּאִי הָהִיא אַתְתָּא אִשְׁתַּכַּחַת זַכָּאָה,
פַּהֲנָא אִסְגִּי שְׁלָמָא בְּהוּ, וְלֹא עוּד אֶלָּא דְמִתְעַבְרָא
בְּבָרָא דְכַר, וְאַתְעָבִיד שְׁלָמָא עַל יְדִיָּה. וְאִי לֹא
אַשְׁתַּכַּחַת זַכָּאָה, אִיהוּ לֹא עָבִיד דִּינָא, אֶלָּא הָהוּא

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

לְתַמְנֵן דְּבְרֵי הַמַּלְכָּה וְלַעֲיִן בְּכָל מַה שְׁצַרְיָה,
וּמִשׁוּם זֶה הַפְּהִין לָזֶה, וְלֹא אַחֵר.
וְאִם תֹּאמַר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה דִּין – לֹא כֵּן, אֶלָּא
כְּדֵי לְהַרְבּוֹת שְׁלוֹם בְּעוֹלָם הוּא מִשְׁתַּדַּל בְּזוֹה,
וְלְהַגְדִּיל חֶסֶד. שְׂאֵם אוֹתָהּ אִשָּׁה תִּמְצָא
צַדִּיקַת וְזַכָּאִית, הַפְּהִין מְגִדִּיל שְׁלוֹמָם, וְלֹא
עוּד, אֶלָּא שְׁמִתְעַבְרַת בְּבִין זְכָר, וְנַעֲשֶׂה שְׁלוֹם
עַל יְדוֹ. וְאִם לֹא תִּמְצָא צַדִּיקַת, הוּא לֹא עוֹשֶׂה

אַחֵר וְלֹא הַפְּהִין, שֶׁהַפְּהִין אָסוּר לוֹ בְּדִין
בְּשִׁבִיל שְׁלֵם יַפְגֵּם אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁהוּא אָחוּז
בוֹ, וְאֵתָּה אַמְרַת וְהִבִּיא הָאִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ אֶל
הַפְּהִין, לְדוֹן דִּינָהּ? אֶלָּא וְדָאִי פַּהֲנֵן לָזֶה רְאוּי,
מִשׁוּם שֶׁהוּא שׁוֹשְׁבִין הַמַּלְכָּה, וְכָל נְשׂוֹת
הָעוֹלָם מִתְפָּרְכוֹת (מִתְפָּרְכוֹת) בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וְעַל
זֶה הָאִשָּׁה שְׁלִמְטָה מִתְפָּרְכַת בְּשַׁבַּע בְּרָכוֹת,
שְׂאֵחֻזָּה בְּהַ בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וְהַפְּהִין עוֹמֵד

שָׁמָּא קְדִישָׁא דְאִיהִי קָא מְשַׁקְרַת בֵּיהּ, הוּא עֶבֶד
דִּינָא, וְהוּא בְּדִיק לָהּ.

תָּא חַוִּי, פִּתְנָא לָא עֵייל גְּרָמִיה לְחַאי, אֶלָּא כִּד

הִיא יְהִיבַת גְּרָמִיה קַמִּיה לְחַפְּאָה (נ"א לְזַבְּאָה), (דף קכ"ד

ע"ב) זְמָנָא וְתָרִין שְׁאִיל לָהּ. פִּינּוּן דְאִיהִי בַעֲיָא

לְאַשְׁתַּכַּח זַפְּאָה, בְּדִין פִּתְנָא עֶבֶד עוֹבְדָא, בְּגִין

לְאַסְנָאָה שְׁלֵמָא.

פִּתְנָא פְּתִיב שָׁמָּא קְדִישָׁא חַד זְמָנָא בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל,

לְבַתַּר פְּתַב לִיה לְמַפְרַע אֶתְוּוֹן (נ"א סְרִיטִין)

רַחֲמִין בְּמַהֲרִין, דִּינָא בְּדִנָּא, רַחֲמִי בְּרַחֲמִי, רַחֲמִי

בְּדִנָּא, וְדִנָּא בְּרַחֲמִי. אֶשְׁתַּכַּחַת זַפְּאָה, אֶתְוּוֹן רַחֲמִי

אֶשְׁתַּכַּחוּ, וְדִינִין סְלָקִין. לָא אֶשְׁתַּכַּחַת בְּדָקָא יָאוּת,

רַחֲמִי סְלָקִין, וְדִינִין אֶשְׁתַּאֲרוּ, וּכְדִין דִּינָא אֶתְעֶבֶד.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (שְׁמוֹת טו) וַיִּבְאוּ מִרְתָּה וְלֹא

יָכְלוּ לְשַׁתּוֹת מַיִם מִמֶּרְה פִּי מָרִים הֵם, הָא

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

יִשְׂרָאֵל, אַחַר כֵּךְ כּוֹתְבוּ לְמַפְרַע אוֹתִיּוֹת (רְשׁוּמוֹת)
מְהֻפְכוֹת בְּאוֹרוֹתֵיהֶן, דִּין בְּדִין, רַחֲמִים
בְּרַחֲמִים, רַחֲמִים בְּדִין, וְדִין בְּרַחֲמִים.
נִמְצְאָה זַפְּאִית – אוֹתִיּוֹת הַרַחֲמִים נִמְצְאִים,
וְהַדִּינִים מְסֻתְּלָקִים. לֹא נִמְצְאָת כְּרָאוּי –
הַרַחֲמִים מְסֻתְּלָקִים, וְנִשְׁאָרִים הַדִּינִים, וְאִין
נַעֲשֶׂה הַדִּין.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (שְׁמוֹת טו) וַיִּבְאוּ מִרְתָּה

דִּין, אֶלָּא אוֹתוֹ שֵׁם קְדוֹשׁ שֶׁהִיא מְשַׁקְרַת בּוּ,
הוּא עוֹשֶׂה אֶת הַדִּין וְהוּא בּוֹדֵק אוֹתָהּ.

בַּא רְאָה, הַכֵּהֵן לֹא מְכַנִּים אֶת עַצְמוֹ לְזוֹה,
רַק כְּשֶׁהִיא נוֹתֶנֶת אֶת עַצְמָהּ לְפָנָיו לְכַסּוֹת
(לְחַדְרָמוֹת), פַּעַם וּפַעַמִּים שׁוֹאֵל אוֹתָהּ. פִּינּוּן
שֶׁהִיא רוֹצֶה לְהַמְצֵא זַפְּאִית, אִין הַכֵּהֵן עוֹשֶׂה
מַעֲשֶׂה בְּדִי לְהַרְבוֹת שְׁלוֹם.

הַכֵּהֵן כּוֹתֵב אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ פַּעַם בְּדַרְדָּר

אוֹקְמוּהָ. אָמַר, תּוֹהֵנָא אִיךְ בְּנֵי עֲלָמָא לָא מְסַתְּבִלִין
 וְלֹא מִשְׁתַּדְּלִין בְּמַלְיָן דְּאוּרֵייתָא, הָכָא אֵית
 לְאַסְתְּבִלָא, אֲמַאי כְּתִיב הָכָא שָׁם שָׁם לֹא חֵק וּמִשְׁפֵּט
 וְשָׁם נִסְהוּ.

אָבֵל וְדַאי רִזָּא דְמַלְהָ, דְּהָכָא עַל מִיָּא הוּהָ, בְּנִין
 דְּמַצְרָאֵי הוּוּ אָמְרִי, דְּבְנֵייהוּ דְיִשְׂרָאֵל הוּוּ
 מְנִייהוּ, וְהוּוּ כְּמָה בְיִשְׂרָאֵל דְּחֻשְׁדִּין לְאַנְתְּתִייהוּ בְּדָא.
 עַד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מָטָא לֹזֶן לְהָאֵי אַתָּר, וּבְעֵי
 לְמַבְדַּק לֹזֶן, מַה כְּתִיב וַיִּבְאוּ מִרְתָּהּ וְגו'. וַיִּצְעַק אֶל
 יְיָ וְגו'.

אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִשְׁחָה, מִשְׁחָה מַה אַתְּ בְּעֵי,
 הָא כְּמָה חֲבִילִין קִיּוּמִין גְּבִיבֵיכוּ הָכָא, וַאֲנָא
 בְּעֵינָא לְמַבְדַּק הָכָא נְשִׂיהוּן דְיִשְׂרָאֵל, כְּתוּב שְׂמָא
 קְדִישָׁא, וְרַמִּי לְמִיָּא, וַיִּבְדְּקוּן בְּלַחוּן, נְשִׂי וְגוּבְרִין,
 וְלֹא יִשְׁתַּאֲר לְעִזוּ עַל בְּנֵי. וְעַד דְּיִבְדְּקוּן בְּלַחוּ הָכָא,

לשון הקודש

שְׁחֻשְׁדוּ בְּזָה בְּנִשְׁוֹתִיהֶם, עַד שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא הִבִּיאֵם לְמָקוֹם זֶה וְרָצָה לְבַדְּקֵם. מַה
 כְּתוּב? וַיִּבְאוּ מִרְתָּהּ וְגו'. וַיִּצְעַק אֶל ה' וְגו'.
 אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשְׁחָה, מִשְׁחָה, מַה
 אַתָּה רֹצֵה? הָרִי כְּמָה חֲבִילוֹת עוֹמְדוֹת
 עֲלֵיכֶם פֶּאן, וְאֲנִי רֹצֵה לְבַדְּקֵם פֶּאן אֵת נְשׁוֹת
 יִשְׂרָאֵל. כְּתוּב שָׁם קְדוּשׁ וּזְרָק אוֹתוֹ לַמַּיִם,
 וַיִּבְדְּקוּ כָלֵם, נְשִׂים וְגוּבְרִים, וְלֹא יִשְׁאֲר לְעִזוּ

וְלֹא יִכְלוּ לְשַׁתּוֹת מִיָּם מְמַרָה כִּי מְרִים הֵם,
 הָרִי פְּרִשׁוּהָ. אָמַר, תוֹהָה אֲנִי אִיךְ בְּנֵי אָדָם
 לֹא מְסַתְּבִלִים וְלֹא מִשְׁתַּדְּלִים בְּדַבְרֵי תוֹרָה.
 פֶּאן יֵשׁ לְהַסְתַּבֵּל, לְמָה כְּתוּב פֶּאן, שָׁם שָׁם
 לֹא חֵק וּמִשְׁפֵּט וְשָׁם נִסְהוּ?

אָבֵל וְדַאי סוּד הַדְּבָר, שְׂפָאן עַל מִיָּם זֶה
 הָיָה, מְשׁוּם שֶׁהַמְצָרִים הָיוּ אוֹמְרִים, שְׂבָנִים
 שֶׁל יִשְׂרָאֵל הָיוּ מֵהֶם, וְהָיוּ כְּמָה בְיִשְׂרָאֵל

לֹא אֲשֶׁרִי שְׁמִי עָלֵיהֶוּ, מִיַּד וַיִּזְרְחוּ יְיָ עֵינַי וַיִּשְׁלַךְ אֶל
הַמַּיִם, דָּא שְׂמָא קַדִּישָׁא, הַהוּא דְהוּא דְהוּא כּוּתַב פְּתִנָּא
לְמַבְרֵךְ נְשִׂיהוֹן דְיִשְׂרָאֵל, בְּדִין, שָׁם שָׁם לֹא חֵק
וּמְשַׁפֵּט וְשָׁם נִסְחָו.

וְאִי תִימָא נְשִׂיהוֹן דְיִשְׂרָאֵל יָאוּת, אֵינֻן אִמְאִי. אֶלָּא
אוּף אֵינֻן בְּעֵינַי, דְלָא אִסְתַּאֲבוּ בְנְשִׂיהוֹן
דְּמִצְרָאִי. וְנְשִׂיהוֹן דְיִשְׂרָאֵל לָא אִסְתַּאֲבוּ בְּמִצְרָאִי,
כָּל אֵינֻן שְׁנִין דְהוּוּ בִּינֵיהוּ, וְכָלְהוּ נִפְקוּ גּוּבְרִין
וְנוֹקְבִין זַכָּאִין, וְאִשְׁתַּכְּחוּ זְרַעַא דְיִשְׂרָאֵל קַדִּישׁוֹן,
זַכָּאִין, בְּדִין ^(דף קכ"ה ע"א) קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲשֶׁרִי שְׁמִיה
בִּינֵיהוּ, וְעַל דָּא עַל מִיָּא וְדָאִי, שָׁם שָׁם לֹא חֵק
וּמְשַׁפֵּט וְשָׁם נִסְחָו אוּף תְּכָא, בְּמִיָּא בְּדִיק פְּתִנָּא
לְאַתְתָּא, וּבְשְׂמָא קַדִּישָׁא.

וּמִן הָעֵפֶר אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּקִרְקַע הַמִּשְׁכָּן. ^(במדבר ה) מִאֵן
הָעֵפֶר. הָא תַּנִּינָן, בְּתִיב ^(קהלת ג) הַכֹּל הִיָּה מִן

לשון הקודש

כָּל אוֹתָן שְׁנַיִם שְׁהִיוּ בִּינֵיהֶם, וְכֻלָּם יֵצְאוּ,
גְּבָרִים וְנָשִׁים, זַכָּאִים, וְנִמְצְאוּ זְרַע דְיִשְׂרָאֵל
קְדוּשִׁים וְנִפְקִים. אִזּוּ הַקְדוּשָׁא בְרוּךְ הוּא הַשְּׂרָה
שְׂמוֹ בִּינֵיהֶם, וְעַל זֶה עַל מַיִם וְדָאִי, שָׁם שָׁם
לֹא חֵק וּמְשַׁפֵּט וְשָׁם נִסְחָו. גַּם כָּאֵן בְּמַיִם בּוֹדֵק
הַכֹּהֵן אֶת הָאִשָּׁה, וּבִשְׁם הַקְדוּשָׁא.

וּמִן הָעֵפֶר אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּקִרְקַע הַמִּשְׁכָּן. אֵיזֶה
עֵפֶר? הָרִי לְמִדְנֹה, כְּתוּב ^(קהלת א) הַכֹּל הִיָּה מִן

עַל בְּנֵי. וְעַד שִׁיבְדִקוּ כֻלָּם כָּאֵן, לֹא אֲשֶׁרָה
אֶת שְׁמִי עֲלֵיהֶם. מִיַּד – וַיִּזְרְחוּ הִ' עֵינַי וַיִּשְׁלַךְ
אֶת הַמַּיִם, זֶה הַשֵּׁם הַקְדוּשָׁא, אוֹתוֹ שֶׁהַכֹּהֵן
הָיָה כּוֹתֵב לְבִדֵּק אֶת נְשׂוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִזּוּ –
שָׁם שָׁם לֹא חֵק וּמְשַׁפֵּט וְשָׁם נִסְחָו.

וְאֵם תֹּאמַר, נְשׂוֹת יִשְׂרָאֵל רְאוּנִי, הֵם לְמָה?
אֶלָּא גַם הֵם צְרִיכִים, שֶׁלֹּא נִמְצְאוּ בְּנְשׂוֹת
מִצְרָיִם. וְנְשׂוֹת יִשְׂרָאֵל לֹא נִמְצְאוּ בְּמִצְרָיִם

הַעֲפָר וְהַכֹּל שָׁב אֶל הַעֲפָר הַכֹּל הִיָּה מִן הַעֲפָר,
 אֲפִילוּ גִלְגַּל חֲמָה, כָּל שָׁבֵן בֶּן נֶשׁ דְּאִשְׁתְּכֹחוּ מִיָּה.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֵלֹהֵי כְּתִיב וּמִן הַעֲפָר וְלֹא יִתִּיר,
 הַיּוֹנָא אָמַר הָכִי. אֲבָל בֵּינָן דְּכְתִיב וּמִן הַעֲפָר
 אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּקִרְקַע הַמַּשָּׁבָן, מִשְׁמַע דְּאַחֲרָא הוּא.
 אֲלֵא כְּתִיב (ישעיה מא) יִתֵּן כְּעֶפֶר חֲרָבוֹ, אֵלֶיךָ מֵאֲרִיחוֹן
 דְּקִיסְטִין וּבְלִיסְטְרָאִין, מֵאֲרִי דְּדִינָא קִשְׂיָא. מִשְׁמַע
 דְּכְתִיב בְּקִרְקַע הַמַּשָּׁבָן, דְּאַחֲרֵיךָ לְתַתָּא. וְעַל דָּא יְקַח
 הַכֹּהֵן וְנָתַן אֶל הַמַּיִם.

מִי הַמְּרִים הַמְּאָרְרִים, אֵלֶיךָ מִי יִמָּא, דְּאֵינוֹן מְרִירִין.
 מָאִי הוּא. דָּא שְׂמָא קְדִישָׁא, בְּשַׁעֲתָא דְּאִשְׁתְּכַח
 בְּדִינָא, בְּדִין אֲקֶרוּן מִי הַמְּרִים הַמְּאָרְרִים. וּבְגִין כֶּדֶּ
 מָאִי דְּיִמָּא דְּלַתְתָּא כְּלָחוֹן מְרִירִין.

תָּא חַזִּי, הָאִי יִמָּא קְדִישָׁא כְּמָה נְהָרִין מְתִיקִין עָאֵלִין
 בְּגִנּוּתָא, וּבְגִין דְּאִיהִי דִינָא דְּעֶלְמָא, מִימּוֹי מְרִירִין,

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

בְּעֵלֵי דִין הַקִּשָּׁה. מִשְׁמַע שְׁכַתּוּב בְּקִרְקַע
 הַמַּשָּׁבָן, שְׂאֲחוּזִים לְמַטָּה. וְעַל זֶה, יְקַח הַכֹּהֵן
 וְנָתַן אֶל הַמַּיִם.

מִי הַמְּרִים הַמְּאָרְרִים – אֵלֶּה מִי יָם שְׁהִם
 מְרִירִים. מַהוּ? זֶה שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּשַׁעֲתָא שְׂנַמְצָא
 בְּדִין, אִזּוּ נִקְרְאִים מִי הַמְּרִים הַמְּאָרְרִים.
 וּמִשּׁוּם זֶה מִי הֵיָם שְׁלַמְטָה כְּלָם מְרִירִים.

בֵּא רָאֵה, יָם קְדוֹשׁ זֶה, כְּמָה נְהָרוֹת מְתוּקִים

הַעֲפָר וְהַכֹּל שָׁב אֶל הַעֲפָר. הַכֹּל הִיָּה מִן
 הַעֲפָר – אֲפִילוּ גִלְגַּל חֲמָה, כָּל שָׁבֵן בֶּן אָדָם
 שְׂנַמְצָא מִמֶּנּוּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֵלֹהֵי כְּתוּב וּמִן הַעֲפָר וְלֹא
 יִתִּיר – הִיָּתִי אֹמֵר כֶּדֶּ. אֲבָל בֵּינָן שְׁכַתּוּב
 וּמִן הַעֲפָר אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּקִרְקַע הַמַּשָּׁבָן, מִשְׁמַע
 שְׂאֲחֵר הוּא. אֲלֵא כְּתוּב (ישעיה מא) יִתֵּן כְּעֶפֶר
 חֲרָבוֹ, אֵלֶּה בְּעֵלֵי כְּלֵי זֶן וּבְלִיסְטְרָאוֹת,

בְּנֵי דְאֶחִיד בָּהּ מוֹתָא לְכָל בְּנֵי עַלְמָא. וְאִף עַל גַּב
 דְּאֵינוּן מְרִירָן, כּד מִתְפַּשְׁטִין מְתִיקֵין אֵינוּן. לְזִמְנִין
 מִיּוֹן דִּימָא מְרִירָן. לְזִמְנִין יִמָּא דְבִלְע לְכָל שְׂאֵר
 מִימִין, וְאֶקְרִי יִמָּא דְקָפָא, וּבִלְע כָּל אֵינוּן אַחְרָנִין,
 וְשָׂאִיב לֹון בְּגִיּוּיָהּ, וְלֹא נִיגְרִין לְבַר. לְזִמְנִין שְׂאֵרָן
 מִיָּא, וְנִגְדִין מִהָהוּא יִמָּא, כָּל מַה דְּנִגִיד לְתַתָּאי.
 וּבְכַמְה גְּוֹנִין קִיִּימָא הָאֵי יִמָּא. הַמִּים הַמְּאָרְרִים,
 בְּשַׁעְתָּא דְאֶתִי חִיּוּיָא וְאֶטִּיל זֹהֲמָא, כִּדִּין הַמִּים
 הַמְּאָרְרִים וְעַל דָּא כְּהֵנָּא עֵבִיד עוּבְדָא לְתַתָּא, וְאוּמִי
 אוּמָאָה, וְאֶתְעֵבִיד דִּינָא.

תָּא חֲזִי, אִי אֶתְתָּא אֶשְׁתַּכַּחַת זְכִייתָא, אֵלִין מִיּוֹן
 עַאֲלִין בְּגִיּוּיָהּ, (דף קכ"ה ע"ב) וְאֶתְהַפְּכֵן מְתִיקֵין, וְנִקְאֵן
 גְּרָמְהּ, וְקִיִּימִין בְּגִיּוּיָהּ, עַד דְּמִתְעַבְרָא. כִּיּוֹן דְּמִתְעַבְרָא,
 הוּוּ מְשַׁפְּרִי בְּשַׁפְּרִי לְעוּבְדָא דְמַעְהָא, וְנִפִּיק בְּרָא

לשון הקודש

ובכמה גוונים עמד ים זה. המים המאָרְרִים,
 בשעה שבא הנחש והטיל זְהֵמָה, או המים
 המאָרְרִים, ועל כך הכהן עושה מעשה
 למטה, ונשבע שבועה, ונעשה דין.

בא ראה, אם האשה נמצאת זכאית, מים
 אלה נכנסים בתוכה ונהפכים למתוקים,
 ומנקים עצמה, ועומדים בתוכה עד
 שמתעברת. כיון שמתעברת, היו מיפם
 ביפּי לעבר שבמעיה, ויוצא בן יפה, נקי בלי

נכנסים בתוכו, ומשום שהוא דין העולם,
 מימיו מרירים, משום שאחוז בהם המות לכל
 בני העולם. ואף על גב שהם מרירים,
 בשמתפשטים הם מתוקים. לפעמים מי הים
 מרירים. לפעמים הים שבולע לכל שְׂאֵר
 המים, ונקרא ים קפוא, ובולע כל אותם
 אחרים ושואב אותם לתוכו, ולא נגרים
 החוצה. לפעמים שורים המים ומשפיעים
 מאותו הים כל מה ששופע לתחתונים.

שְׁפִירָא, נָקִי בְּלֹא מוּמָא דְעֵלְמָא. וְאִי לָאו, אֵינּוּן מִיִּין
עֵילִין בְּגוּוּה, וְאַרְחָא רִיחָא דְזוּתְמָא, וְאֵינּוּן מִיִּין
מִתְהַפְּכִין לְחַוְיָא בְּמַעְהָא, בְּמָה דְקַלְקְלָה אֶתְפַּסַּת,
וְאַתְחַזִּי קַלְנָא לְכַלָּא, וְהָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא.

תָּא חַזִּי, כּל אֵינּוּן נְשִׂי עֵלְמָא, בְּאַתְרֵיהּוּ קַיִימִי
וְאַתְדַּנּוּ, וְעַל דָּא הָהוּא אַתְרַּ מִּמָּשׁ דְּאֵינְהוּ
קַיִימִי, בֵּיהּ אֶתְדַּנּוּ. וְכַפָּא חוּלְקִיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל,
דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּ הוּא אֶתְרַעִי בְּהוּ, וּבְעֵי לְדַכָּאָה לְהוּ.

רַבִּי חֻזְקִיָּה פָּתַח, (תהלים קכח) אֶשְׁתַּדְּ כַּנְפֵּן פּוֹרְיָהּ וְגו',
מַה גַּפְּן לָא מְקַבֵּל עָלֶיהָ אֱלֹא מַדִּינְיָהּ, כַּד
אַתְתָּא דְּיִשְׂרָאֵל, קַיִימָא בְּהָאִי גּוּוּנָא, דְּלָא מְקַבֵּלָא
עָלָהּ אֱלֹא הָהוּא בַר זוּגָה. כְּשֶׁפְּנִנָא (נ"א כְּתוּבָא) דָּא,
דְּלָא מְקַבֵּלָא אֱלֹא הָהוּא בַר זוּגָה. וְעַל דָּא כַּנְפֵּן
פּוֹרְיָהּ בִּירְכַתִּי בֵּיתְךָ. מַהוּ פּוֹרְיָהּ. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר

לשון הקודש

יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְרַעַב בְּהֵם
וְרוּעָה לְזוֹכְתָם.

רַבִּי חֻזְקִיָּה פָּתַח, (תהלים קכח) אֶשְׁתַּדְּ כַּנְפֵּן
פּוֹרְיָהּ וְגו'. מַה גַּפְּן לָא מְקַבֵּלַת עָלֶיהָ אֱלֹא
מִשְׁלָה – כַּד אֶשְׁתַּ יִשְׂרָאֵל עוֹמְדַת בְּכַנּוּן זַה,
שְׁלֵא מְקַבֵּלַת עָלֶיהָ אֱלֹא אוֹתוּ בֵּן זוּגָה, כְּמוֹ
הַיּוֹנָה (בַּיּוֹנָה) הוּוּ שְׁלֵא מְקַבֵּלַת עָלֶיהָ אֱלֹא
אוֹתוּ בֵּן זוּגָה. וְעַל כֵּן, כַּנְפֵּן פּוֹרְיָהּ בִּירְכַתִּי

מוֹם שֶׁל הָעוֹלָם. וְאֵם לֹא – הַמַּיִם הָאֵלֶּה
נִכְנָסִים בְּתוֹכָהּ, וּמְרִיחָה רִיחַ זֶהָמָה, וְאוֹתָם
מַיִם מִתְהַפְּכִים לְנַחֵשׁ בְּמַעְיָהּ. כְּמָה
שֶׁקַּלְקְלָה נִתְפַּסַּת, וְנִרְאָה קְלוּן לְכַל, וְכַד
פְּרֻשׁוּהָ הַחֲבַרִּים.

כַּאֲרֵא, כּל גְּשׁוֹת הָעוֹלָם עוֹמְדוֹת בְּמִקּוּמָן
וְנִדְוֹנוֹת, וְעַל כֵּן, אוֹתוֹ מְקוּם מִמָּשׁ שֶׁהֵן
עוֹמְדוֹת, שֶׁם נִדְוֹנוֹת. אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם שֶׁל

(דברים כט) פֹּרְהָ רֵאשׁ. פֹּרְיָהּ: פֹּרְחַת, דְּאִפִּיקַת עֲנָפִים
 לְכָל סְטָרָא. וְאֵן. בְּיִרְכְּתֵי בֵיתְךָ, וְלֹא לְבַר בְּשׂוֹקָא,
 בְּגִין דְּלֹא תִיְתִי לְשִׁקְרָא בְּבְרִית עֲלָאָה.

וּשְׁלֵמָה אָמַר, (משלי ב) הָעֲזֹבֶת אֱלוֹף נְעוּרֶיהָ וְאֶת
 בְּרִית אֱלֹהֶיהָ שָׁכַחַה. מָאֵן בְּרִית אֱלֹהֶיהָ.
 הֵהוּא אֶתְר דְּאִקְרִי בְרִית. וְהִיא אֶתְקַשְׂרָא בֵיהּ, בְּגִין
 כִּף בְּיִרְכְּתֵי בֵיתְךָ.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, תּוֹנָבָא לִיְתִי עַל הֵהוּא בַר נֶשׁ,
 דְּשָׁבַק לְאַנְתֵּיתִיה דְּתַתְּחִי מִשְׁעָרָא דְרִישָׁה
 לְבַר. וְדָא הוּא חַד מֵאֵינוּן צְנִיעוּתָא דְבֵיתָה. וְאַתְתָּא
 דְּאִפִּיקַת מִשְׁעָרָא דְרִישָׁה לְבַר, לְאַתְתַּקְנָא בֵיהּ, גְּרִים
 מִסְכְּנוּתָא לְבֵיתָא. וְגְרִים לְבִנְהָא דְלֹא יִתְחַשְׁבוּן
 בְּדָרָא. וְגְרִים מְלָה אֶתְרָא דְשְׂרִיא בְּבֵיתָא. מָאֵן גְּרִים
 דָּא. הֵהוּא שְׁעָרָא דְאַתְתְּחִי מִרִישָׁה לְבַר. וּמָה בְּבֵיתָא

לשון הקודש

התקשרה בו, בגלל כף בירכתי ביתך.
 אמר רבי חזקיה, קללה תבא על אותו איש
 שמשאיר את אשתו להראות עם שערות
 ראשה בחוץ, וזה אחד מאותם צניעות של
 הבית. ואשה שמוציאה משערות ראשה
 החוצה להתתקן בו, גורמת עני לבית,
 וגורמת לבניה שלא יחשבו בדור, וגורמת
 דבר אחר ששורה בבית. מי גרם זה? אותו

ביתך. מה זה פריה? כמו שנאמר (דברים כט)
 פרה ראש. פריה - פורחת, שמוציאה
 ענפים לכל צד. ואיפה? בירכתי ביתך, ולא
 לחוץ בשוק, משום שלא תבא לשקר
 בברית עליונה.

ושלמה אמר, (משלי ב) העזבת אלוף נעוריה
 ואת ברית אלהיה שכחה. מה זה ברית
 אלהיה? אותו מקום שנקרא ברית והיא